

www.parool.nl - 31 juli 2004

Section: Meningen pg. 23

Archief Philip Staal

Wat denkt die orthodoxie wel? ; Laat geld joodse weeshuizen niet confisqueren

door Flory Neter-Polak

voorzitter Verbond Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers

Likkebaardend zien sommige organisaties het geld van de joodse weeshuizen als een ongekende buitenkans. Wordt daarbij de ethiek niet uit het oog verloren?

Van de restitutiegeden van overheid, banken en verzekeraars is al ongeveer 73 miljoen euro naar de collectiviteit gegaan. Het wordt wel wat buitenissig als dat nog niet genoeg blijkt te zijn en de orthodoxie recht meent te hebben op het geld van de weeshuizen.

Er is diezelfde orthodoxie in 1973 ook twee miljoen gulden uitgekeerd uit het overschot van de Duitse herstelbetalingen. Ook Joods Maatschappelijk Werk (JMW) mocht toen een miljoen gulden ontvangen.

Gezien de herkomst en de emotionele betekenis van het geld zou een besluit over de bestemming democratisch moeten worden genomen. Het is pijnlijk dat in samenhang met het totaal van de restitutiegeden bovengenoemde bedragen nooit voor eenieder inzichtelijk zijn gemaakt.

Van de dertigduizend joden in Nederland zijn er ongeveer zeventuizend aangesloten bij een der kerkgenootschappen. Men moet zich dus afvragen of zij wel enig recht kunnen doen gelden op het geld dat vrijvalt na het opheffen van de joodse weeshuizen.

Als zo'n klein deel van de Nederlandse joden behoort tot een der kerkgenootschappen, is er dus geen markt voor het orthodoxe gedachtegoed. De vraag dringt zich dan op waar de orthodoxie dat geld voor wil gebruiken. Hoe orthodox kan men zijn met geld dat de toenmalige weeskinderen toebehoort? Wat is de geheime agenda en wat is de angst voor democratisch-georiënteerde belangstelling?

JMW - ook wel het vierde kerkgenootschap genoemd - meent een thuishaven te zijn voor alle betrokken en betrekkelijke joden. Maar de arrogantie waarmee men de kwestie van het weeshuisgeld afhandelt en de wijze waarop men weigert in te gaan op de redelijke klacht van oorlogspleegekinderen is onverstandig. De enige wijze waarop JMW de naam van hen die de nalatenschappen van de oorlogswezen beheerden, kan zuiveren, is door voortvarend een onafhankelijk onderzoek in te stellen. De huidige starre houding maakt JMW ongeloofwaardig.

Met dezelfde misplaatste vanzelfsprekendheid waarmee de orthodoxie meende aanspraak te kunnen maken op geld uit het verleden en nu het weeshuisgeld werkt diezelfde orthodoxie de facto mee aan de totale vervreemding van het jodendom en aan de secularisatie waar men nu juist zo bang voor is. Waarmee natuurlijk niet wordt beweerd dat JMW zich het recht kan voorbehouden dat ook te doen.

Mocht men het voortbestaan willen verzekeren door geld van de gemeenschap ondemocratisch te confisqueren, dan rijst meteen de vraag over het bestaansrecht van dit soort organisaties. Als men de leden en de middelen niet heeft om het bestaansrecht te garanderen, noch de capaciteit om de gemeenschap bijeen te houden, dan moet ook het Nederlands Israelitisch Kerkgenootschap zijn wonden likken, op zijn blaren zitten en zijn gevolgtrekkingen maken.

Copyright: Flory Neter-Polak

